

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Štev. 244.

V Ljubljani, v ponedeljek 25. oktobra 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 24. oktobra.

Odločitev se bliža.

Resnična so le dejstva, nezaneljiva, neresnična in sumljiva mnoga poročila o političnem položaju, četudi zajeta iz „zanesljivega in čistega vira.“ In kdo je „zanesljiv in čist vir“ v tej babilonski zmešnjavi, ko vse vre in se meša in gnete, da „vodje“ sami ne vedo, kam zanese državno ladijo politični ciklon. Politični vihar se je zasnova že pred jezikovnimi naredbama v Liberci. — Ondi se je stariška združena levica prelevila v nemško napredno stranko, odpovedala se svoji državni ideji ter jo nadomestila z nemško-narodno. S tem „življenjskim izvlečkom“ so dr. Russ, dr. Pergelt, dr. Gross in drugi vodje nemškega liberalizma skušali zopet oživiti in utrditi svojo stranko. Vzbudili so po svojih glasilih nemško-nacionalni fanatizem, pripravljali tla opoziciji ter nemškemu Mihelju nasadili na glavo frigiško čepico. „Nemštvo je v nevarnosti, slovanska povodenj se razliva po nemških livadah in planjavah, Avstrija zgublja nemški značaj ter se pogreza v slovansko in nazadnjaško barbarstvo.“ — Taki in jednaki bojni klici so gromovito odmevali na nemških taborih ter pripravljali volilce na boj.

In ko je vlada izdala jezikovni naredbi za Češko in Moravsko, pričel se je boj na vsej črti. Nemška glasila in vojskovodje so bobnali in klicali na bojišče pripravljene in oborožene čete — za nemško hegemonijo v Avstriji. Ta boj so prenesli v zbornico, kjer ga nadaljujejo z deskami, psokami, in duha morečimi glasovanji po imenih, ker jim nedostaje argumentov.

Kar smo že večkrat naglašali: boj se ne bije proti jezikovnim naredbama, temveč proti sedanji večini, v kateri odločujejo Slovani, in proti vladi, ki je skušala s pomočjo Čehov in Poljakov osnovati novo večino brez Russov in Grossov. — Tedne in mesece že divja boj po načrtih, katere so osnovali nemški strategji.

In vlada si ne more pomagati, ker nima poguma, da reši državno ladijo med Scilo in Karibdo v varno zavetje. Grof Badeni je tvegaj življenje, uporabil nedopustljivo sredstvo, da reši svojo čast in dano besedo. Toda le za trenutje so se razdelili črni oblaki in vihar buči silneje in nevarneje. Nagodbeni provizorij je ostra skala v morski ožini, proti kateri drve razburkani valovi ladijo. Krmilar vidi nevarnost za svojo osebo in vso družbo na ladiji, toda pogumno gleda smrti v obraz; ne kliče na pomoč, ne spusti v valove rešilnih čolnov in vrvi. Da, pogum in udanost vladarja sta najlepši čednosti zvestega vojaka. Vojskovodje dolžnost pa je, da ne podi svojih čet brez premisleka in koristi v gotovo smrt, da ne žrtvuje hektomb maliku fatalizma, temveč da še o pravem času krene na pravo stran, zbere raztresene čete svoje armade ter jih postavi v bojni red proti brezozirnemu sovražniku.

Grof Badeni pa menda pričakuje, da mu „deus ex machina“ pomaga v skrajni sili. Polki njegovi so še čvrsti in neutrujeni, toda brez dnevne plače ne gredo za njim, slepo nočejo v politično smrt, ker višje cenijo svoje življenje in ljubezen do svojecev, nego dvomljivo slavo vladnih mamelukov. V vseh kardelih na desnici je vedno glasneje, vojaki godrnjajo, vodniki tolažijo nezadovoljneže s polnimi lonci, ako se armada srečno reši v obljubljeno deželo preko — nagodbenega provizorija z Ogersko. Jedinosti ni

več med vodji posameznih vojnih korov, pojavljajo se franktirerji, ki na svojo roko in odgovornost ple-nijo v — domači deželi.

Vezi discipline, ki je prva in poglobitna pod-laga enotnosti vojne čete, se trgajo. Baron Dipauli se je naveličal vednih, praznih obljub ter skušal doseči premirje z divjim sovražnikom, da prepreči pustošenje in požiganje Schönererjevimi tolpom. — Stopil je v dogovor s sovražnimi vodji, posvetoval se z njimi ter jim ponujal v spravo „narodnostni zakon“, ki naj bi sprijaznil volkove z jagnjeti ter jim zgradil skupno streho. Vojni tovariši so se sicer hudovali nad „parlamentérjem“, ki je brez dogovora in pooblastila stopil v sovražnikov tabor ponujat pre-mirje in mir, vendar so mu obljubili svoje podpise mirovni pogodbi, ako se sovražnik umakne na svoje ozemlje, odpokliče svoje predstraže ter ustavi streljanje v most, ki veže levi in desni breg Litave. Parlamentar teka z belo zastavo iz tabora v tabor, na obeh straneh slutijo, da se že krokarji zbirajo nad bojiščem ter spuščajo na opustošeno zemljo mrevarit politična trupla, toda vojaška čast zahteva zadoščenja. Sovražnik zahteva, da mu pridejo roko poljubiti in do tal se priklanjat vsi nasprotni voj-skovodje z generalnim štabom, da mu zgradé zlat most čez mejno reko, katero je sam prestopil z ognjem in mečem.

Pogajanja so se včeraj med Dipaulijem in na-sprotniki razbila, odločitev se bliža pri-hodnji teden. In ta odločitev bode ali popolni pogin obeh sovražnih armad na „krvavem“ bojišču, ali pa inapelabelni izrek najvišjega razsodišča.

Jutri se, kakor se glasé vojne vesti, vrne pre-svetli cesar v svojo prestolnico, da se posvetuje z generali in vojsko končá, kar vsi želé.

LISTEK.

Maria Luggau.

(Popotna črtica. — Jož. Lavtičar.)

(Dalje.)

Rad bi se bil predstavil častitim samostanskim očetom precej o priходу, toda osma večerna ura ni pripraven čas za to dolžnost. Za mene bi bilo ne-olikano, onim pa nadležno. Ostanem toraj v gostilni pod cerkvijo „beim Paterwirth“. Več trudnih božje-potnikov je sedelo okoli miz pri večerji in prav dobro jim je dišalo, kakor sem videl. Tudi nama prinese postrežnica nekaj gorkega. Tačas pa spisem pismice do o. priorja ter je pošljem v samostan. Naznanim mu svoje ime s prošnjo, da bi smel opravi-ti jutri sv. mašo. To pismo je imelo neko čudno osodo, kakor sem zvedel drugi dan. Častita samo-stanska družina je bila ravno v refektoriju, ko pri-nese vratar pismo. Med njo je bil ta večer tudi mi-lostni škof dr. Anton Mahnič, ki je moja malenkost poznal po imenu.

Jutranje zvonjenje me izvabi 3. septembra precej zgodaj z ležišča. Noč sem dobro prespal, glava je jasna, tudi noge so v redu, zunaj pa naznanja vzhajajoča zarja najlepši dan: kaj si želiš še več! Z ne-navadnim veseljem, akoravno z nekim svetim strahom se bližam cerkvi, da pogledam pomočnici kristijanov

v mili obraz. Ah to jutro sem ves spremenjen. Da bi bil vedno tak, potem sem bil srečen. Navdajala me je neizrekljiva radost in čutil sem neko neprisiljeno pobožnost, katero bi želel imeti ves čas svojega življenja. Zakaj je bilo moje srce do sedaj tako polno nečimernosti in tako mlačno za pravo nadzemeljsko srečo!

Tu Te vidim tedaj sveta božja Porodnica, toda ne v nebeški slavi ampak v biidkosti. Nisi obdana z angelji, ne okinčana z leskečimi zvezdami, niso Ti dali kraljevega žezla v roke kot kraljici, temuč mrtvega Sina so Ti položili v naročje kot žalostni Ma-teri. Tuga je razlita po Tvojem ljubeznivem licu, ker imaš oprto oko v blede obličje Odrešenikovo. Pa ravno zato Te s toliko večjo pravico imenujemo tolažnico žalostnih, ker si okušala sama v največji meri grenko trpljenje. Tudi jaz Ti bodem izročil po-sebno potrebo, odkriti in razložiti Ti želim, kar me najbolj teži. Vslušala si že veliko svojih otrok, vsliši tudi mene nevrednega, ki Ti ne morem pokazati družega, kakor trdno zaupanje v Tvojo pomoč.

Taka čutila so zavladata v moji duši takrat, ko sem zazrl milostno podobo preblazene Device v ve-likem altarju. Da! na tla bi bil padel pred njo, ako bi ne motil pobožnih romarjev v cerkvi. Revno telo mi je bivalo sicer na zemlji, a v dušnem veselju so plavale misli in želje po eteričnih višavah.

Po moji maši pristopi milostni vladika k Ma-rijinemu altarju, da opravi tukaj sveto daritev. Po-

zneje sem se mu poklonil v samostanu. Bil je jako prijazen, saj je razveselilo gotovo tudi njega, da dobi v tako oddaljenem kraju slovenskega du-hovnika.

Cerkev stoji na nekoliko vzvišenem kraju nad cesto in vsak romar se šteje srečnega, ko stopi v to častitljivo svetišče. Slišal sem že poprej, da je lepa, toda take lepote nisem pričakoval. Imenoval bi jo skrit biser v gorski samoti. Dolga je kakih 30 metrov in ravno prav visoka. Vsa stavba je taka, da se precej prikupi očesu. Nekdaj je bila gotiška, v za-četku tega stoletja pa so odpravili gotiško rebrovje ter je nadomestili z različnimi okraski. Stene in strop se lesketajo v zlatu. Obok je svitlo-višnjevkast in okinčan s slikami, ki nam kažejo čudeže, kateri so se godili na Marijino priprošnjo. Med slikami so bele in zlate, čudovito lepe arabeske, o katerih pravi-jo strokovnjaki, da so krasno mojstersko delo. Altarji so trije, vsi okusno prenovljeni. Veliki altar je iz črnega lesa (Ebenholz) in bogato ovenčan z zlatim nakitjem. Marijina čudodelna podoba, komaj 20 cm. visoka schica, stoji nad tabernakljem. Njeno spodnje oblačilce je rudeče, zgornje pa višnjevo, vse s srebrom pretkano. Na rokah drži svojega mrtvega Sina in oba imata kroni na glavi. Značilno je, da se vidi samo zgornja polovica Kristusovega trupla, ker je spodnja polovica skrita pod plajšem. — Na zapadni strani cerkve se vzdiguje visok stolp, so-stavljen iz četerovoglastega obdelanega kamna. Nje-

515

Jubilej hrvatskega uradnega jezika.

Iz Zagreba, 15. okt.

23. oktobra bo petdeset let, odkar je hrvatski jezik postal uradni jezik na Hrvatskem. Na ta dan je pred petdesetimi leti proglašen v tedanjem saboru Dalmacije, Hrvatske in Slavonije hrvatski jezik na najsvetanejši način za diplomatski, uradni in službeni jezik na celim prostorju imenovanih treh kraljevin. Ko je predsednik sabora, zagrebski škof in banske časti namestnik Jurij Haulik, posle dolgotrajne razprave izrekel te le znamenite besede: „Vseh stanov in redov jednodušna želja je ta, da se narodni jezik v vse poslove uvede“, zadoni po saborskeji dvorani nepopisljivo oduševljenje.

„Novine“, ki so takrat izhajale samo dvakrat na teden, namreč v sredo in soboto, pravijo v poročilu dne 30. oktobra v 87. številki o saborskeji sednici od 23. oktobra 1847. izza omenjenih predsednikovih besedij: „Občna pohvala z dolgotrajnimi vzklici ter sipanje cvetja in pesmic“. Za ta dan in za sklep se je pripravljalo občinstvo skoz dle časa. Županija varšždinska in križevska in mnoge hrvatske oblasti so poslale saboru pismene želje: da se v pridruženih kraljevinah hrvatski jezik proglasi za službeni in uradni.

„Novine“, ki so takrat vršile svojo narodno dolžnost, so pisale o tem takole: „V četrtek dne 21. oktobra 1847. je hotela rodoljubna mladež izkazati svoje spoštovanje nekim velikašem, ki so v ogerskem saboru vstali na obrambo hrvatske narodnosti in municipalnih pravic, ter so priredili krasno serenado. Zagrebskega prebivalstva je prihitelo na tisoče pred „Narodni dom“, odkoder je imela baklada iziti. Spredej je šla glasba mestjanske čete v svečaneji opravi, a za njo domorodci bakljanosci dva po dva v jako dolgem redu, a na stotine ljudi jih je spremljevalo.

Posle oduševljenega pozdrava in rodoljubnega odgovora zadoni radostni klik iz tisoč grl, ki se spremeni v jednoglasno petje: Bože živi našog kralja! To petje in veselo pozdravljanje je trajalo do „Narodnega doma“, kamor se je ljudstvo vrnilo v najlepšem redu ter se razšlo še le okoli polnoči veselo in zadovoljno domov. Na večer pred drugo saborsko sednico, v petek dne 22. oktobra, bil je v „Narodnem domu“ sijajni koncert, a drugi dan zvečer 23. listopada najavljena je bila v gledišču narodna opera „Ljubav i zloba“ od L'sinskega.

S takimi pripravami in s takim slavljem je bil proglašen hrvatski jezik za uradni. Saborski odbor, kateremu je bil predsednik dosluženi podkancelar baron Ljudevit Bedeković, a poročevalec Ivan Kukuljević Sakcinski, iznese pred sabor predlog: „da se narodni jezik v pridruženih kraljevinah za poslovni proglasi“. Ta predlog obrazloži takole: „Odbor je uvidel potrebo, da se narodni jezik, ki je glavna biljega narodnega značaja in sredstvo za razvitek narodnosti, najvišjega blaga vsakega naroda, tudi onih, kateri so se že do zdaj z lepim uspehom obrazovali, povzdigne na ono stopnjo, katera mu pri-

gova oblika spominja pri prvem pogledu na novi stolp pri Mariji pomagaj na Brezjah. Pri vrodu se bere letnica 1570.

Cerkvi je prizidan velik samostan. Po prostornih hodnikih visi mnogo slik in družih spominkov, ki spričujejo, koliko milosti so prejeli ljudje na tem kraju. Med temi čudnimi rečmi se mi vstavi oko pri dveh starih kolesih, ki ste priklenjeni z verigo na stropu. Izvedel sem, da je bil l. 1663 obsojen hudodelnik v Sillianu na Tirolskem k smrti na kolesih (Räderung). Iz Luggaua pokličejo meniha, da bi pripravil reveža za srečno smrt. Lepo ga spravi z Bogom in ko ga slečejo, obesi mu škapulir okrog vratu z opominom, naj se le k Mariji izroči, ona je pribežališče grešnikov; naj se le na njo zanese, ona mu boe na strani stala ob zadnji uri. In res se mu je skazala vsmiljeno mater. Hudodelnika ne morejo usmrčiti, ker mu kolesi ne storite nič žalega. Vsi pričujoči spoznajo to za očiten čudež. Sodniki pomilostijo obsojenca, ta pa prinese obe kolesi v Luggau kot veden spomin čudne rešitve.

V samostanu prebiva sedaj pet patrov in jeden brat. Imenujejo se serviti (servi B. M. V.). Nosijo brade, oblečeni so v črne halje s škapulirjem in prepasani s črnim jermenom. Nikdar ne bodem pozabil njihove prijaznosti in gostoljubnosti. Z Bogom ljubi očetje, zvesti varuhi in služabniki žalostne Matere božje.

(Konec sledi.)

pada gledé na njegovo dostojnost, kakor so to storili že vsi izobraženi evropski narodi. Uvaživši na dalje tudi to, da se more obrazovanje bodisi kate-rega koli naroda samo v njegovem materinskem jeziku z vspehom pospešiti in da se ima ogerska kraljevina za svoj napredek največ zahvaliti povišenju mažarskega jezika na čast diplomatskega, ni mogel drugač, nego da je to željo, ki je obvezla srca vseh državljanov (misli Hrvate), jednodušno sprejel in kakor je treba raziskal.

Iz navedenih razlogov, kakor tudi vsled tega, da so stanovi in redovi teh kraljevin l. 1805. jezik latinski za javni in uradni samo za to sprejeli, ter v smisli sklepa 120: 1715 po Nj. Veličanstvu odobrenem statutu (za Hrvate postavi) potrdili, da se pridružene kraljevine obranijo mažarskega jezika, ki se je začel uvajati, a ne da razvitek narodnosti in napredek svojega lastnega narodnega jezika preprečijo, kakor to svedoči upotrebljavanje narodnega jezika v javnih skupščinah in mnoga javna v narodnem jeziku sestavljena pisma brez škode gledé na omenjeni statut.

Iz vsega tega izvaja „državni“ (t. j. saborski) odbor, da je prišel čas, da se vvede narodni jezik v javno življenje. Za to misli, da bi se imelo še v tekočem državnem (t. j. hrvatskem) saboru odločiti, da se narodni hrvatski jezik v obsegu kraljevin Dalmacije, Hrvatske in Slavonije povzdigne na čast jezika uradnega v vseh strokah javne uprave, a dokler prispe previšnja potrditev, ima se v svojeji vrednosti vzdržati statut od leta 1804 in čl. 1844, ki govori o službenem dopisovanju z višjimi dikasteriji, sodišči in oblastmi kraljevine Ogorske“.

To je prevod iz latinskega odborovega poročila. S tem znamenitim dnem, ko je bil hrvatski jezik proglašen poslovnim in uradnim, more se reči, da se je začela pri Hrvatih razvijati narodna prosveta v vsakeji samoupravnej betvi narodnega življenja. Niti desetletni Bachov nemški absolutizem ni mogel nič več pokončati pravice hrvatskega jezika, kajti s povrnenim ustavom leta 1860 povrnil se je precej tudi on na svoje mesto, a po nagodbi med Ogorsko in Hrvatsko iz leta 1868 je postal hrvatski jezik jedini uradni jezik na celim obsegu političnega naroda hrvatskega. Ta zanimivi jubilej hrvatskega jezika kot uradnega moti samo to, da se je začel vkljub jasnej postavi v nagodbi vendar le tudi zopet širiti mažarski jezik po Hrvatskem. Le odločna volja hrvatskega naroda mogla bi se tej krivici zoperstaviti.

To seveda ne moramo pričakovati od današnjih naših poslancev iz mažaronske večine, ki popušta Mažarom v vsem pa tudi v tem pogledu. In vendar imajo današnji zastopniki hrvatskega naroda čisto drugo orožje za obrambo svoje narodnosti v svojih rokah, nego so jo imeli Hrvati pred petdeset leti. Imajo namreč potrjeno postavu, katera bi morala biti sveta jednemu in drugemu zavezniku, a vendar je nobeden ne spoštuje, niti Hrvati sami, ker je ne branijo, niti Mažari, ki jo kršijo. Pred petdeset leti je povzdignilo hrvatski jezik za uradni narodno oduševljenje in poštenje, a zdaj ga prepušča svojeji usodi narodni indeferentizem, ki izvira iz socijalne naše pokvarjenosti. Sreča za Hrvatsko, da se je pojavila nova četa, ki se je postavila na stališče glede narodne časti z onimi nepozabljivimi poborniki, katerih smo danes omenili. Bodočnost je brez dvoma njena.

Politični pregled.

V Ljubljani, 25. oktobra.

Parlamentarni položaj se v zadnjih dveh dneh ni prav nič zboljšal, marveč obratno še več ali manj poslabšal. Najvažnejša novica poslednjega časa obstoji v tem, da baron Dipauli ni mogel dobiti zagotovila, da pride njegov predlog pravčasno v razpravo. O vspehu pogajanj mej desnico in levico, ki so se razbila, objavlja „Vaterland“ nastopni komunike: Poslanec baron Dipauli se je po posredovanju ustavovernega veleposestva jel pogajati z obstrukcijskimi strankami, da bi omogočil razpravo o svojem predlogu neposredno po predlogih o ministerski zatožnici. Po njegovem prizadevanju so se pričela pogajanja, ki so merila na to, naj bi se ob jednem razpravljalo o ostalih jezikovnih predlogih. Ker so pa nekatere stranke večine, posebno pa katoliška ljudska stranka, zahtevale, da zavisi od rešitve tega vprašanja rešitev nagodbenega provizorija, niso imela pogajanja nikakega vspeha. — S tem se je toraj izjalovil po-

slednji poskus za sporazumljenje mej desnico in levico in toraj v tem oziru ni nade na nikako zboljšanje. Glede razmerja mej vladu in desnico pa tudi še nimamo nikakih gotovostij. Liberalna glasila sicer bobnajo v svet, da je grof Badeni moral vsaj deloma ustreči zahtevam desnice, ker so se nenadoma prekinila pogajanja mej vladu in desnico, in da je sedaj bojda napočil trenutek, ko se poda desnica v boj za vladu in njene zahteve. Ta vest pa sloni najbrže na golih kombinacijah, kajti kolikor je dosedaj znano, grof Badeni ni dal dosedaj še nikakega do-ločnega odgovora. Tudi kriza najbrže preje ne bo rešena, dokler ne pride cesar iz Budimpešte, kar se zgodi še le prihodnji petek, in so bile toraj vesti, iz katerih smo posneli zadnje poročilo, neresnične. Še le tedaj bo grof Badeni poročal o postulatih desnice in dobil potrebna navodila. Kako se kriza konča, je seveda danes ravno toliko gotovo, kakor pred začetkom zasedanja.

Budgetni odsek se je minulo soboto jel posvetovati o vladni predlogi glede dovolitve državne podpore vsled uim ponesrečenim krajem ter se pečal s poročilom budgetnega pododseka, katero je predložil in pojasnil poročevalec posl. Janda. — Ker so nam sklepi pododseka znani, je le na kratko omeniti debate v prvi odsekovi seji. Posl. vitez Abrahamowicz se pritožuje, da je Galiciji v primeri s škodo odmerjena premajhna svota, torej naj se podpora še bolj zviša, posl. Pacak je za sedaj zadovoljen s predlagano svoto, zahteva pa, da se dovolijo vsem krajem, ki so trpeli vsled zadnje povodnji, brezobrestna posojila. Schlesinger opisuje škodo v Nižji Avstriji, Kaiser zahteva brezobrestnega posojila za Šlezijo in naznani v tem oziru poseben predlog, mej tem ko posl. Lupul pogreša večje podpore za bukovinske kraje. Oglasil se je tudi član Daszynski ter izjavil, da so predlagane podpore premajhne in bi se s socijalno-političnega stališča bolje imenovala miloščine. Za njim opisuje še posl. Baumgartner škodo v Gorinji Avstriji, koder je izmej 500 občin do 300 oškodovanih. Finančni minister Bilinski je zagovarjal vladno predlogo popolno v istem smislu, kot v pododseku, da je namreč namen te akcije, pomagati le onim ponesrečencem, ki si sami prav nič ne morejo pomagati. Nato so govorili še dr. Fournier, Mauthner in Lewicki, ki so vsi zahtevali, da se zviša nameravana podpora, ter opisovali škodo vsak v svojem okraju. — Kranjski zastopnik dr. Krek je v daljšem govoru opisaval veliko bedo v dolenjskih okrajih Kočevje, Črnomelj, Krško in Litija in konečno predlagal v pododseku soglasno vsprejeto in nam že znano resolucijo, v kateri zahteva, naj nakloni vladu kako pomoč vsaj delavcem v državnih podjetjih. Na željo posl. dr. Gregorčiča opisuje govornik tudi bedo v Primorju in predlaga resolucijo, v kateri se vladu pozivlja, naj spopolni svoje poizvedbe o škodah v Istri, Trstu in Gorici ter naj priskoči na pomoč bednim prebivalcem ne samo s podporo za živila in semena, marveč dovoli tudi zadostno podporo za občekoristna javna poslopja, urejevanje hudournikov in rek, ki naj se izvede brez odloga, in konečno kar najpreje zagotovi gradnjo ozkotirne lokalne železnice Trst Poreč-Kanfanar. K sklepu sta še govorila vladni zastopnik dr. Roža in posl. Rutowski, poročevalec Janda pa je v sklepem govoru ovrgel nekaj trditev glede poročila samega ter predlagal, da se preide v nadrobno razpravo. Ker pa odsek ni bil več sklepčen, se je morala seja ob 1/4. uri zaključiti in se je nadaljevala danes dopoludne ob 11. uri.

Novo srbsko ministerstvo. Minulo soboto je dobila Srbija nove može. Poslaniku v Carjem gradu dr. Vladanu Gjorgjeviću se je posrečila preje nego se je mislilo sestava novega kabineta. Novi ministerski predsednik, kateri je na željo kralja Aleksandra prevzel tudi zunanje zadeve, je bil, kakor znano, spočetka liberalec, sedaj je pa brez vsake barve ali neutralen. Notranjih zadev na srečo srbskega naroda kralj ni poveril Ribaracu, marveč Andonoviću, možu, ki dosedaj ni igral v politiki nikake uloge, a pripada pa vendar liberalni stranki. Zelo razdrte finančne zadeve je prevzel bivši naučni in bivši finančni minister Popović, naprednjak od nog do glave, precej omikan in prijazen napram Nemčiji in Avstro-Ogerski. Vendar je pa mož neki bolj vstvarjen za naučnega kot finančnega ministra. Novi trgovinski minister je profesor na belgrajski višji šoli Lozanić, bivši zunanji minister, mož, ki pravi sicer, da je neutralen, se pa vendar rad približuje liberalni stranki. Pravosodni minister Kosta Kristić je sin bivšega ministerskega predsednika in do zad-

njega poslanik v Bukareštu. Pripada pa novi pravosodni minister neodvisni stranki, akoravno je imel svoj čas več zvez z naprednjaki. Naučni portfelj je poveril kralj Andreju Gjorgjeviču, višješolskemu profesorju, ki se je prelevil svoj čas iz naprednjaka v neodvisnika. Jednake barve sta seveda kot vojaka tudi polkovnika Vuković in Atanacković ki sta prevzela vodstvo vojnega oziroma ministerstva za javna dela. Novi kabinet je toraj po svoji barvi neutralen, naprednjašk in liberalen in nima v svoji sredi nobenega radikalca, kar bo provzročilo precejšno spremembo v notranji politiki.

Grške izgube v zadnji grško-turški vojski. Atenski uradni list objavlja še le sedaj podatke o izgubah grške armade povodom zadnje nesrečne bitke v Tesaliji. Po tem izkazu je padlo 283 pešcev, ranjenih je pa bilo 1082, pri gorskih četah znaša število padlih 60 in ranjenih 239, izmed topničarjev, konjenikov, pijonirjev in drugih manjših oddelkov jih je padlo 52, ranjenih je pa bilo 233. Garibaldincev je bilo ubitih 13, ranjenih pa 48. Skupno so torej Turki ubili 408, ranili pa 1604 vojake. V teh izkazih se pa prav nič ne upoštevajo izgube v častniških vrstah. Gotovo je, da število teh ni majhno, posebno mnogo pa je padlo višjih častnikov. Ako prištejemo k temu še znatne izgube epirske armade, o katerih uradna statistika še molči, se označeno število gotovo podvoji. Velike občutneje pa je škoda, katero je provzročila zadnja vojska Grkom v gmotnem oziru. Za dalj časa so opustošena najboljša polja, trgovina in obrt skoro popolno mirujeta. Poleg te velike škode bodo pa morali plačati Grki tako ogromno odškodnino. Ko bi bili nekateri prenapeti duhovi premislili vse te zle posledice, bi bili morda malo manj drezali vlado, naj napové vojsko.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 25. oktobra.

(V obrambo resnice.) Sobotni „Narod“ piše: „V pospeševanje germanizacije in menda v konkurenco mestni slovenski višji dekliški šoli, nameravajo za germanizovanje slovenskega ženstva prezasluzne uršulinke osnovati višjo dekliško šolo; veronauk, slovenščina in matematika se bodo poučevali v slovenskem jeziku, vsi drugi predmeti pa v nemščini. S tem je povedano dovolj. Upamo, da se bode uršulinski višji dekliški šoli godilo tako, kakor njih nekdanji „gospodinjski šoli“. — Temu nasproti konstatujemo, da so to sama zlobna zavijanja resnice. Stvar je namreč ta-le: Uršulinke imajo zasebno učiteljsko pripravnico za deklice in sedaj so za to šolo prosile za pravice javnosti. O snovanju kake tako zvane višje dekliške šole torej ni nobenega govora. Za javno žensko preparandijo pa mora biti predložen isti učni načrt in isti učni jezik, katerega zahteva potom zakonov šolske oblasti. Uršulinsko žensko učiteljsko mora biti torej tako, kakoršna je sedaj obstoječa ženska pripravnica, sicer bi ne mogla dobiti pravice javnosti. O kaki germanizaciji torej tukaj ni nobenih sledij, razun, ako se tudi na obstoječem ženskem učiteljskem slovenska dekleta ne germanizujejo. Potreba druge ženske pripravnice je pa tudi očitna, ker je znano, da niti polovice kandidatinj, ki napravijo vsprejemno skušnjo za pripravnico, ne morejo vsprejeti nobeno leto na sedanjem učiteljskem. Vsak poštenjak bo torej uršulinkam le hvalo vedel za njih trud, le „Narod“ v svoji nizkotni zlobnosti jih zaradi tega slika svetu kot ponemčevalke slovenske mladine. — Tako pisarjenje se pač samo obsoja.

(† Župnik Jožef Gerčar.) Kakor smo že poročali, zadela je g. Jož. Gerčarja, župnika pri sv. Trojici, zadnji terek dopoldne kap. Takoj sta prišla dva zdravnik, ki sta pa dajala le malo upanja. Tako se je zgodilo, česar smo se bali. G. župniku se stanje v naslednjih dneh ni nič zboljšalo. Bil je popolnoma brez moči, govoril ni več. Neizrečeno je trpel zadnji čas, ker pritislila je še pljučnica. V soboto pa se je pričel smrtni boj, ki je trajal do nedelje zjutraj. Tedaj pa so se oglasili zvonovi, naznajoč faranom žalostno novico, da so izgubili svojega nad vse čislane in ljubljene duhovnega pastirja. — Rajni gosp. župnik porodil se je l. 1839 dne 30. marca v Krašnji na Gorenjskem. — Ko je gimnazijo dovršil, stopil je v semenišče. Po dovršenih bogoslovnih študijah bil je dne 3. avgusta 1862 posvečen v mašnika. Kapelanoval je v Hrenovicah in St. Rupertu, od koder se je preselil k sv. Trojici kot župnik, kjer je neumorno deloval celih 23 let.

Bil je mašnik po srcu Božjem. Občudoval si njegovo prijaznost in gostoljubnost, s katero je vsprejel vsacega, ki se je oglasil pri njem. Posebno ga je pa dičila lepa ponižnost. Bil je vseskozi blag in plemenit značaj, odkritosrčen do vsacega, vedno vesel, pa v Gospodu. Še v zadnji bolezni, ko govoriti več ni mogel, smehljal se je prijazno sosedom gospodom, ki so ga obiskovali. Pogreb je v torek dopoldne ob 9. uri. Svetila mu večna luč!

(Iz lavantinske škofije.) Proštom v Ptuiju je imenovan dekan jareninski prečast. g. Jos. Fleck. — Prestavljeni so gg. kapelani: Iv. Čemažar od sv. Lenarta v Slov. Goricah v Rajhenburg, Anton Kovarčič iz St. Jurja na Ščavnici k Mali Nedelji, Gaspar Zrnko iz Rajhenburga k sv. Lenartu v Slov. Goricah in Alojzij Vojak od Male Nedelje k Spodnji sv. Kungoti. — Gvardijan oo. frančiškanov v Mariboru je minolo sredo obhajal 25letnico svojega mašništva. Čislaneu gospodu, ki si je z zidanjem nove cerkve M. B. v Mariboru pridobil neveljvinih zaslug, naše iskreno čestitanje. Na mnoga leta!

(Državno telefonsko omrežje v Ljubljani) združilo se je z interurbannim prometom z Dunajem, Gradcem in Trstom; dan, s kojim se otvori promet na progah Ljubljana-Trst, Ljubljana-Gradec in Ljubljana-Dunaj, določen je s 25. vinotokom l. l. Pristojbina za govorjenje na progah Ljubljana-Gradec in Ljubljana-Dunaj znaša 1 forint, na progi Ljubljana-Trst 80 kr. Od omenjenega dne naprej se lahko govori v javnej govorilnici (na c. kr. glavnem poštnem uradu v Ljubljani) z vsemi naročniki dunajskega, graškega in tržaškega telefonskega omrežja oziroma z vsemi onimi javnimi govorilnicami, ki so v zvezi s temi centralami, proti pristojbinami, kakor so zgoraj za pojedine proge določene.

(Slovensko gledališče.) V soboto se je v slovenskem gledališču predstavljala „Marija Stuart“. Predstava je ugajala, igralci in igralki so točno izvršili svoje vloge, občinstva je bilo, kar je seveda pri vzpizanju klasičnih iger nekako pravilo, razmeroma premalo.

(Iz Mengša.) Heilö berač, dva tička. Obiskal naju je čedno oblečen, čvrst korenjak. Kaj je zamrmral za pozdrav, nisva razumela. Na vprašanje, kaj želi, odgovori „kleine Unterstützung“. — „Tu imate“, mu pomoli moj prijatelj. — „Gilt niks“, se zadere heilo berač in odide. Po stopnicah še le naznani vzrok tega „gilt niks“, namreč: „A so, die krainische Geistlichkeit will nicht deutsch sprechen“, in odide. Poznal sem ga iz Z., kjer se mi je predstavil slovenski: „Bivši kamerdinar“ in pristavil, da mu je zibelka tekla ob kočevski Rinzi. Obiskala sta nas tudi dva črnobrada duhovski oblečena kaldejca. Prvi je pobiral za cerkev, drugi za šolo, kateri so jim razdejali Turki blizu Babilona. Prosila sta že po raznih državah in deželah, kakor sta povedala in z raznimi podpisi pokazala. V knjigi, kamor so se upisavali razni dobrotniki, sta imela mnogo podpisov svetnih in cerkvenih dostojanstvenikov, mej drugimi tudi od ljubljanskega magistrata. — Govorila sta s priprostitimi za silo tudi slovenski, z drugimi slabo laščino in francoščino, pohvalivši se tudi z latinščino in angleščino. Sv. mašo opravljata samo na Dunaju, kjer imata shranjeno kaldejsko obr. opravo. Prenočila bi najraje v župnišču ali kapelaniji, češ da imata veliko denarja pri sebi, od kojega ne smeta niti vinarja porabiti. Krepkejši je kazal celo rano na dlanu, kojo mu je vsekali sabljo sovražni Turek blizu Babilona. Ves utis je bil jako sumljiv. Po dobri pošti sta neki odposlala lepo svoto denarja na Kaldejsko! Na Brdu so imeli jednega že precej „pri fraku“, a razni, seveda ponarejeni dokumenti so ga še rešili, da jo je popihal čez Trojane na Stajersko. In kdo sta bila? „Slovenski Gospodar“ z dne 21. oktobra piše: „Trije sleparji, židje bojda iz južnega Ogerskega, oblečeni kot duhovniki, so se one dni po Mariboru klatili, ter jih je mestna policija vsled telegrama iz Trsta na nje opozorjena, zaprla in silnim potom v Trst poslala. — Sleparji so mnogo denarja nabrali po Kranjskem, južnem Stajerskem ter ljudem pravili, da so kaldejski duhovniki iz Sirije ter nabirajo denar za neko cerkev na čast sv. Jožefu v Mesopotamiji. Mi sploh svarimo občinstvo pred takimi sleparji, koji se ljudem kot kaldejski duhovniki predstavljajo; navadno so židje z Ogerskega ali iz Srbije.“ — Kogar sta „nabrenkala“ za krone, naj si ne jemlje preveč k srcu, marveč naj bode previdnejši pri takih kaldejcih.

(Iz Sorice.) 20. t. m. bilo je dopoldne tu ne navadno soparno. Ob 2. popoldne nastane nevihta,

in preden se je vlila ploha, se strašno zabliška in trešči v streloved na zvoniku. Pri tleh pa strela odleti, pretrga zid pri zvoniku in rine v cerkev. Pri sedežih odtrga desko, prekucne klečalnike, privzdigne tlak in zgine v tla. Hvala Bogu, da takrat ni bilo nikogar v cerkvi. Treska in hudega vremena reši nas Gospod, treba pač zmiraj moliti.

(Za gimnazijsko kapelo v Kranju) so darovali: Nekdo 5 gld.; g. Janez Mervec, župnik v St. Rupertu, 5 gld.; g. Tomaž Potočnik, župnik na Breznici, 5 gld.; g. Mihael Noč, železniški čuvaj na Javorniku, 2 gold.; Rodbina Pučnikova v Kranju, 15 gld. Bog obilno poplačaj!

(Z Gore nad Idrijo.) Iz naših hribov se zve maloktera po svetu, ker smo od vseh krajev ločeni, vendar pa nas nesreča tudi velikrat obišče, akoravno smo le samote navajeni. Tako je po celi okolici dobro poznani strehar, starček 80 let padel raz streho v Lešetinci dne 19. t. m. in se je pobil, da je v nezvesti čez 2 uri dušo izdihnil ponavljajoč svoje navadne molitvice. Bil je to Pavl Mklavčič, p. d. Selevc, ki je bil najboljši strehar v okolici; malo pred smrtjo je rekel: „še v Lešetince grem na streho, potem pa nikamor več, star sem že“ (80 let). Res je bilo to zadnje delo — ravno končali so. — V sredo 20. t. m. pa je prišel tak naliv, da trije gospodarji, ki so ravno pšenico vsejali, ko so po nevihti prišli na njivo, niso dobili in videli ne pšenice ne zemlje — naliv je vse odnesel. Enemu so idrijski tičarji odnesli ravno popred dva koša „listnika“. Prišli so ptiče loviti, krompir kopat, ker pa niso imeli koša za tičnice in krompir, so si ga izposodili s krompirjem, ki ga niso sadili, za vselej! Sploh pa tičarjev zdaj okoli mrgoli in gorje mu, ki bi je prašal, če smejo loviti. Dopisnika je rešila le njegova močna palica in postava, da ga niso natepli, ker je prašal, kje imajo dovoljenje. Govejkarjev, Kolencev hrib in Razpotje je poln ptičarjev — in žendarmerija, kje? Vpraša po hišah, kako bo vreme.

(Potres) dne 18. oktobra so tudi tukaj v Novem Mestu nekateri čutili kmalu po 7. uri zjutraj. Smer mu je bila nekako od severa proti jugu.

(Strela.) Dne 20. t. m. je razsajala nevihta na daleč okrog. V vasi Zapotok sodraške fare je strela vdarila v neko hišo in je zahtevala jedno žrtev, ubila je domačega dekleta. Tako pozno pa strela, tega včasih ni bilo!

(V Rátečah na Gorenjskem) je dobil 20. t. m. ob jedni uri zjutraj železniški čuvaj na tiru moža brez glave. Glava je ležala v sredi proge, truplo zunaj. Ponesrečenec je 71 letni Jakob Erlah, kateremu so rekali Ratečani Nežnov Jok. Tudi ptujci, ki so hodili k belopeškim jezerom, so ga poznali. Imel je več let ouden „kantino“ in kot domačin poznal vse gore v obližju. Slovel je z imenom „Seejok“. Kaj je privedlo reveža do te strašne smrti, kdo ve? Pravijo, da ni mogel nikjer dobiti stanovanja. Skrbela ga je dolga zima, ni vedel, kje se bode pogrel v mrazu. Kdo pozna človeško srce? Čudimo se tako grozni smrti, katere ne moremo razumeti in ne raztolmačiti. Kot dober kristijan v življenju imel je tudi cerkven pogreb na rateškem pokopališču.

(Zalaganje vojaških oblačilnih in opravnih potrebščin.) Državno vojno ministerstvo razpisuje konkurenčno obravnavo v svrhu zagotovitve vseh oblačilnih in opravnih potrebščin, ki se potrebujejo za armado v letu 1898. Ponudniki morajo vpsolati kolekovane in z dokazili solidnosti in zalagalne zmožnosti opremljene prošnje najkasneje do 22. novembra letos skupnemu vojnemu ministerstvu. Natančnejši pogoji, vzorec za ponudbe kakor tudi seznamek dotičnih predmetov, so razvidni iz uradnega razglasa v tukajšnjem uradnem listu z dne 15. t. m. št. 236.

(Kako civilizirajo Angleži?) Iz južne Afrike se poročajo grozne reči o okrutnostih Angležev. Sir James Siewrigut očitno javlja, da prepusti vjete vstaše za majhno plačo kot delavce. V Langenberku streljajo častniki domorodce kakor ptice, v Battlepinu so se zabavali s tem, da so streljali v gobove. Vsi reveži pa stradajo.

Telegrami.

Dunaj, 24. oktobra. „Fremdenblatt“ javlja, da predloži vlada načrt zakona glede železnice čez Ture šele tedaj, ko se reši sedanja parlamentarna kriza.

Dunaj, 25. oktobra. Zunanji minister grof Goluhowski se je podal sinoči za teden dnij v Galicijo.

Budimpešta, 25. oktobra. Cesar je podelil hrvatskemu ministru Josipoviću ter ogerskima ministroma Erdelyi in Lukacs red železne krone prve vrste.

Levov, 25. oktobra. Shod Rusinov, kateriga je nameraval prirediti bivši poslanec Romanczuk 1. novembra in na katerem bi se bilo razpravljalo o političnem položaju, je oblastvo prepovedalo. Proti odloku je vložen ugovor.

Madrid, 24. oktobra. V odgovoru španske vlade na noto poslanika zveznih držav se naglašja, da Spanija hoče ohraniti popolno pokroviteljsko pravico na Kubi, ter odreka vsako pravico vmešavati se v kubansko vprašanje.

Madrid, 25. oktobra. Navodila, ki jih je prejel novi kubanski guverner maršal Blanco, se raztezajo na vojaško in politično polje. V prvem oziru se mu naroča, naj bolje skrbi za ohranjenje armade, v drugem pa pooblašča, da uvede polagoma avtonomijo na otoku.

Atene, 24. oktobra. General Smolenski se peča z izdelavo načrta za splošno preosnovno grškega vojaštva. Uvedlo se bode novo orožje, letne vojaške vaje ter dovoljevala kandidatura v parlament le višjim častnikom.

London, 24. oktobra. „Reuters Office“ poroča, da so se velevlasti zjediniše glede imenovanja luksemburškega polkovnika Schäferja guvernerjem na Kreti.

Umrli so:

23. oktobra. Anton Firm, mizar, 79 let, Kapitalske ulice št. 13, ostarelost. — Jurij Jakopič, knjigovez, 22 let, Sv. Petra cesta 44, jetika.

Tuji.

22. oktobra.

Pri **Stonu**: Sonnenberg iz Čakovec. — Krausenek, Struppi iz Trsta. — Specht, Müller iz Gradea. — Havas, Deutsch iz Vel. Kaniže. — Fantl iz Budejovic. — Kren iz Gradea. — Noerdlinger iz Cannstadt-a. — Gellis, Stigbauer, Weislein, Huscher, Rind, Förster z Dunaja. — Neumann iz Budimpešte. — Hermann iz Prage. — Deu iz Tržiča. — Brušič iz Semlina. — Murgel iz Škofje Loke. — Emmert iz Celovca. — Orlandi iz Kočevja. — Hofmann iz Karlova.

Pri **Maliču**: Bruno iz Sternberga. — Oberländer, Diehl Müller, Mahler, Reitler, Weininger, Schöffel z Dunaja. — Luzzatti iz Trsta. — Audinger iz Britofa.

Pri **Lloydu**: Wondratschek z Dunaja.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
23	9. zvečer	740.4	11.4	sr. svzh.	oblačno	
24	7. jutraj	741.2	8.0	sr. jvzh.	poloblačno	0.0
	2. popol.	741.4	11.2	sr. vzh.	skoro jasno	
24	9. zvečer	742.6	5.6	sr. sever	jasno	
25	7. jutraj	745.3	2.8	sl. svzh.	jasno	0.0
	2. popol.	745.0	11.9	sr. vzjvzh.	„	

Srednja temperatura sobote 11.6°, za 2.5° nad normalom.
Srednja temperatura nedelje 8.3°, za 0.6° pod normalom.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varhi. Prospekti zastoj in franko.

Proti katarom

sopilnih organov, pri nahu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana je 4 43 II.

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v tacihi slučajih posebno dobro obnese.

Henrik Mattoni v Giesshübl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zahvala.

713 1-1

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja od strani znancev in prijateljev o bolezni, kakor tudi o smrti moje ljubljene soproge, gospe

Helene Francelj roj. Dolinšek

dalje za obilno udeležbo pri sprevodu in za krasne darovane vence izrekam vsem, vzlasti visokorodnim gospodom mestnemu županu in predsedniku trgovske zbornice, vsem gg. uradnikom mestnega magistrata in p. n. mestni policijski straži, najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 24. oktobra 1897.

Ivan Francelj,

vodja mestne straže.

Bortolo Sardotsch, Koper

(tvrdka obstoji od l. 1828)

prodaja

domača in inozemska olivna olja.

Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozir poštenosti,

zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinjšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev. 674 16

Krepek priden 14letni deček vsprejme se kot

učenec v pekovski obrt.

Natančneje poizvé se na Sv. Petra cesti št. 50 v Ljubljani. 715 2-1

Dragotin Pečenko,

mizarski mojster v Ljubljani, Rimska cesta 10,

uljudno naznanja prečast. duhovščini in slav. občinstvu, da je pričel samostojno izvrševati 572 20-9

mizarski obrt.

Ob enem se priporoča najtopleja v naročila na vsakovrstna stavbinska in pohištvena mizarska dela,

katera bode izvrševal povsem natančno iz dobro osušenega mehkega in trdega lesa po dobremu delu primerni ceni.

C. in kr. dvorna

tovarna za izdelovanje orgelj
bratov Rieger

v Jägerndorfu v avstr. Šleziji.

Filijalka v Budimpešti, VII., Garay-utca 48, v lastni hiši.

Izvrstne, cenene cerkvene orglje

pod prav ugodnimi pogoji. 23 26-21

Seznam orgelj brezplačno.

Licitacija.

Dne 3. oktobra t. l. zjutraj ob 9. uri vršila se bode licitacijska prodaja

vrat, okenj, železja, opeke, lesa, nekaj pohištva in dvoje vozov

v hiši št. 8 Frančiškanske ulice.

717 3-1

Lep hrastov in smrekov les

prodajal se bode neposekan na prostovoljni dražbi

dne 18. novembra t. l.

pričenši ob 9. uri dopoldan v občinah Kovor in Ljubno na Gorenjskem in sicer celi oddelki skupaj.

Več o tem se zvé pri Devovih v Kovorji. — Kupci naj se na dan prodaje zberó v Svetičevi gostilni v Kovorji. 716 2-1

Dunajska borza.

Dne 25. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 10 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 " 25 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 25 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 50 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " 75 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 70 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	948 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	351 " — "
London vista	119 " 65 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 80 "
20 mark	11 " 74 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 52 1/2 "
Italijanski bankovci	45 " 12 "
C. kr. cekini	5 " 66 "

Dne 23. oktobra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	160 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 " 75 "
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	190 " 20 "
4% zadolžnice Rudolfove zelez. po 200 kron	99 " 60 "
Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 " 50 "
Dunavske vravnave srečke 5%	128 " — "
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 " 85 "
Posojilo goriskega mesta	112 " 50 "
4% kranjsko deželno posojilo	98 " — "
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 " 60 "
Priporitne obveznice državne železnice	227 " — "
" " južne železnice 3%	181 " 35 "
" " južne železnice 5%	126 " — "
" " dolenskih železnic 4%	99 " 50 "

Kreditne srečke, 100 gld.	198 gld. 25 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156 " — "
Avstrijske rubežne srečke, 100 gld.	18 " 75 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	74 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	79 " — "
Waldsteinove srečke, 20 gld.	57 " — "
Ljubljanske srečke	22 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162 " 50 "
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3392 " 50 "
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	403 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	82 " — "
Splošna avstrijska stavbinska družba	92 " 50 "
Montanska družba avstr. plan.	129 " 85 "
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	165 " 50 "
Papirnih rubljev 100	127 " 25 "

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za zgube pri izrebanju, pri izrebanju najmanjšega dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.